

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NY

KIRKEHISTORISKE SAMLINGER

UDGIVNE AF

SELSKABET FOR DANMARKS KIRKEHISTORIE

VED

HOLGER FR. RØRDAM.

DR. PHIL., PRÆST.

FEMTE BIND.

KJØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD.

THIELES BOGTRYKKERI.

1869—71.

Smaastykker.

XI.

Degnen i Søllinge, Jesper Hansens Levnet.

Meddelt af Cand. theol. Nic. Jacobsen.

Et hidindtil upaaaget Manuskript, der nu bevares i det St. kgl. Bibliothek som Nr. 376^{ap} 8vo, Ny kgl. Saml., og indeholder en broget Blanding af Psalmer, Bønner, chronologiske Optegnelser m. m., er forfattet af Jesper Hansen, Degn i Søllinge i Slutningen af 16de og Begyndelsen af 17de Aarhundrede. Derimellem findes en udførligere Fremstilling af hans eget Liv, samt nogle biografiske Notitser om hans Børn og Stedets samtidige Præstefamilie, hvilke forekom mig værd at fremdrages, da de give os et tydeligt Billede af en forulykket Discipels Liv, og vise os, hvor ringe Spring der dengang var imellem Præste- og Bondestanden.

Anno Christi 1537 den anden Septembris da bleff de siuff Euangeliske bisper vdi Danmarck indsette, saa oc alle tiggemuncke oc nunder foriagede.

Her Hans Lauridzen vdi Sølling haffde nogle Aar verred papistisk; men aff Gudz naade bleff hand aff den ny bisp samtyckt ad bliffue prest til Søllinge saa oc Helderup sogner vdi sin tid.

1539. Tog Her Hans sig en Ecte quinde, tiente hannem, hun heed Boeld. Vor ectefød vdi Reffsuinding, oc hun aff Gudz

naade fick try børn ved hannem vdi den helligtrefoldighedz naftu. Den første søn var fød Hellig tre Kongers dag oc kaldet Jesper. Siden en pige, kaldet Kierstine. Femte Aar end en søn, hand vor kaldet Laurids.

1566 døde hederlig Mand Her Hans Lauritssøn. Hand vor prest til Sølling oc Helderup Sogner, hans Lig lagt i Sølling Kircke.

1578 døde Boeld, Her Hanszes i Sølling. Hindes legom. begraaffued i Søllinge Kircke.

Jesper Hanssøn vor lang tid til scole i Ottense, der betallede Her Hans hans kaast.

Siden kom hand til Nyborrig, fick der sin frij kost paa slotted, oc sang der til predicken.

Salig Lawe Urne oc Fru Karrine Belle til Helderup, de haffde Lunde bispgaard vdi Skone, oc de lode did kalde Jesper Hanssen, gaffue hannem sin kaast der paa gaarden, oc der gick hand till scole vdi nij Aar.

Hans fader bleff siug, sende bud efter hannem, oc hand fulde budet hiem, vor saa hieme nogentid. Oc paa den tid belaa hand sin moders tieniste quind, oc der for bleff fader oc moder saa vrede, ad hand motte røme.

Nu maa ieg fattig Jesper sielff bekiende, ad ieg reised herfra Fyen offuer til Sielland, derfra til Skone, saa til Suørrig, derfra til Norrig, fra Norrig til Judland, fra Judland til Holsten, der bleff ieg aff en lybsk borger tagen i tieniste ad røgte tho heste, oc der hand salde dennem, kom ieg i tieniste med Guldslaeren.

Nu haffde ieg min bestilling hoes guldslaeren med papir ad farffue oc bøger ad gierre til slaged guld, oc selff ad indlægge.

Noged effter paaske drog ieg derfra hiem til Fyen igen, oc der Jeg nu kom hiem til Sølling, da gaff fader oc moder mig deris Venskaff igen. Der nu fader siden kom til prestegilde, bestilled hand saa der med prouesten oc presterne, ad Jeg motte verre Søllinge degn.

Fru Karrine Belle vor nu hiemme paa Helderup, oc ieg sad en dag i borgestuen, fick der en Rues, oc fogeden bestilled, ad Jeg motte ligge der om Natten, oc en aff frues piger kom

med et lius ad følge mig til sengs, oc Jeg spurde hinde da venligen, om hunn vilde verre min festemø. Hun suarrede: Sandelig, er det forseet aff Gud, oc Fruen vil det samtycke, da siger ieg icke ney.

Anden dagen aag min moder der ned oc taled med fru en oppaa mine vegne om den handdel. Den gode Frue Karrine gaff saadan suar, ad hindis søn skulde skicke hinde to erlige dandemend, ad tale med hinde om gifftermaal, oc det skede saa.

Anden dagen ginge to dandemend til fru en oc taled herom. Fruen suarede: Sandeligen Jeg samtycker det gerne ad skeep: siger Her Hans oc hans hustru, ad de med eder kommer hid till gaarden paa søndag, naer messe er vde, saa vil ieg med Guds hielp lade dennem troloffue; oc det skede saa.

1565. Om hellig Korsdags tide, da lod høilofflig, erlig oc velbyrdig Fru Karrine Bølle paa Helderup de tuinde erlige personer Jesper degu, fød i Søllinge, saa hindes pige Tale Frantz daatter, fød i Sleszuig, hederligen troloffue.

Oc saa fire vger der effter, da bekosted fru Karrine, oc lod da giørre de tuinde personer paa hindes gaard et stateligt brøllup, effter ad de hederlig worre viede vdi kircken.

1566 om Medsommers tide, da føde Tale Jespers en daater til verden, oc det barn bleff christnet oc kaldet Anne.

End fick hun siden paa adskillige tider otte eller nij børn, Søner oc døtre.

Den første daater Anne haffuer verred tuinde gange logligen giff. Den første mand Anders N. bode vdi Gisle holme, ved hannem haffuer hun tuinde søner, Frands Andersson oc Hans Andersson.

Siden fik hun Knud Pedersson, fød vdi Gisle holme, oc de komme til Dauinde ad boo, oc der føde hun en søn, kaldet Peder Knudsson, hand gaar nu til scole vdi Ottense.

1602 døde Frantz Jespersson oc hans Hustru Karrine Frandzes, bleffue iordet i Herrestedz kirckegaard. De haffde effter dennem tu smaa børn, Jesper Frandzøn oc Marrine Frandzdatter, de komme med Jesper degn oc hans hustru til Søllinge effter breffs liudelse.

Anno 1619 da er det sytten Aar siden dette skede. Boeld Jespersdatter oc Jørgen skreder, som nu boer vdi Haffndrup, de

vorre veied vdi Søllinge kircke. Jesper degn oc hans hustru Tale, de gjorde deris brøllups kaast. Oc Gud haffuer begaffued dennem med tho smucke drenge, Rasmus Jørgenssøn oc Hans Jørgenssøn. Hussbonden skier oc syer, Hustrøen render oc veffuer. Den ene dreng syer hos faderen, oc den anden gaar til scole.

Rasmus Jesperssøn nu boendis vdi Morud, hand fick sin festemø Marrine Søffrensdatter fraa Holluffgaard; deris brøllup stod oc til Jesper Degns i Søllinge. De haffue en smuck pige, heder Marrine Rasmus datter, huilken de oc Gud skee loff hederligen oc vel føde, klæde oc optucte.

Lauritz Jesperssøn vdi Eskelsdrup, hand fick sin festemø hid fraa Textstrupgaard; deris brøllups kaast stod oc gantz hederligen vel till Jesper degns i Sølling. Gud skee loff oc tacksigelse for alle beuiste velgierninger, Amen.

Anno 1595. Døde Hans Jesperssøn vdi Søllinge Sancte Peders dag; bleff begraffuen vdi kiergaardenn. Gud hans siel beuare.

1605. Døde hederlig oc vellerd Mand Her Anders Jørgenssøn, fød i Onsse, hand vor Sogneprest til Sølling oc Helderup sogner nogle Aar. Hand oc hans hustru haffde en søn, hed Hans, er Degn i Roldsted, saa tho datter, Aplone, hun fick Jep Hanssøn i Søllinge, Marrine, hun fick Her Jørgen Laurssen fød i Espe.

1610 den 26 dag Majj døde Niels Jesperssøn, hand bleff begraffuen i Søllinge kirkegaard. Gud verre hannem naadig.

1617 døde Kiersten Her Andersis vdi Sølling, begraffuen i kircken. Gud giffue hinde med alle Christne en glædelig opstandelse.

Amen.

XII.

En Sollicitants Levnedsløb.

Ved Holger Fr. Rørdam.

Der gives, som bekjendt, Folk, der tilbringe omtrent hele deres Liv med at banke paa andres Døre. Det er